

Grand Hotel Europa: Farverig klagesang over egnsmuseet Europa

Pfeijffers komedieroman er oversat til 20 sprog, herunder nu også dansk. Foto: Udsnit af bogens forside

Bo Heimann
12.11.2023

KULTUR // BØGER – I den hollandske forfatter Ilja Pfeijffers romankomedie, *Grand Hotel Europa* får vi et morsomt omend fortrivlende portræt af det døende Europa, hvor velfærd, kultur og ideformer er under pres eller i forfald. Romanen “smider spørgsmålene om Europas overlevelse drilsk i ansigtet på os med charmerende litterær bravur og overskud. Dødelig alvor er det dog, hvis nogen skulle være i tvivl eller holder af Europa”, skriver Bo Heimann.

ROMAN: Grand Hotel Europa

Forfatter: Ilja Leonard Pfeijffer

Oversat fra hollandsk af Lise Bøgh-Sørensen

Forlag: Batzer og Co, 2023

Hardback, 702 sider, vejl. pris kr. 350

Europa er døende.

Demografien taler sig eget tydelige sprog. Europa kommer til at mangle arbejdende og skattebetalende mennesker, hvis de nuværende samfundskonstruktioner skal opretholdes. Især de europæiske velfærdsstater er under pres.

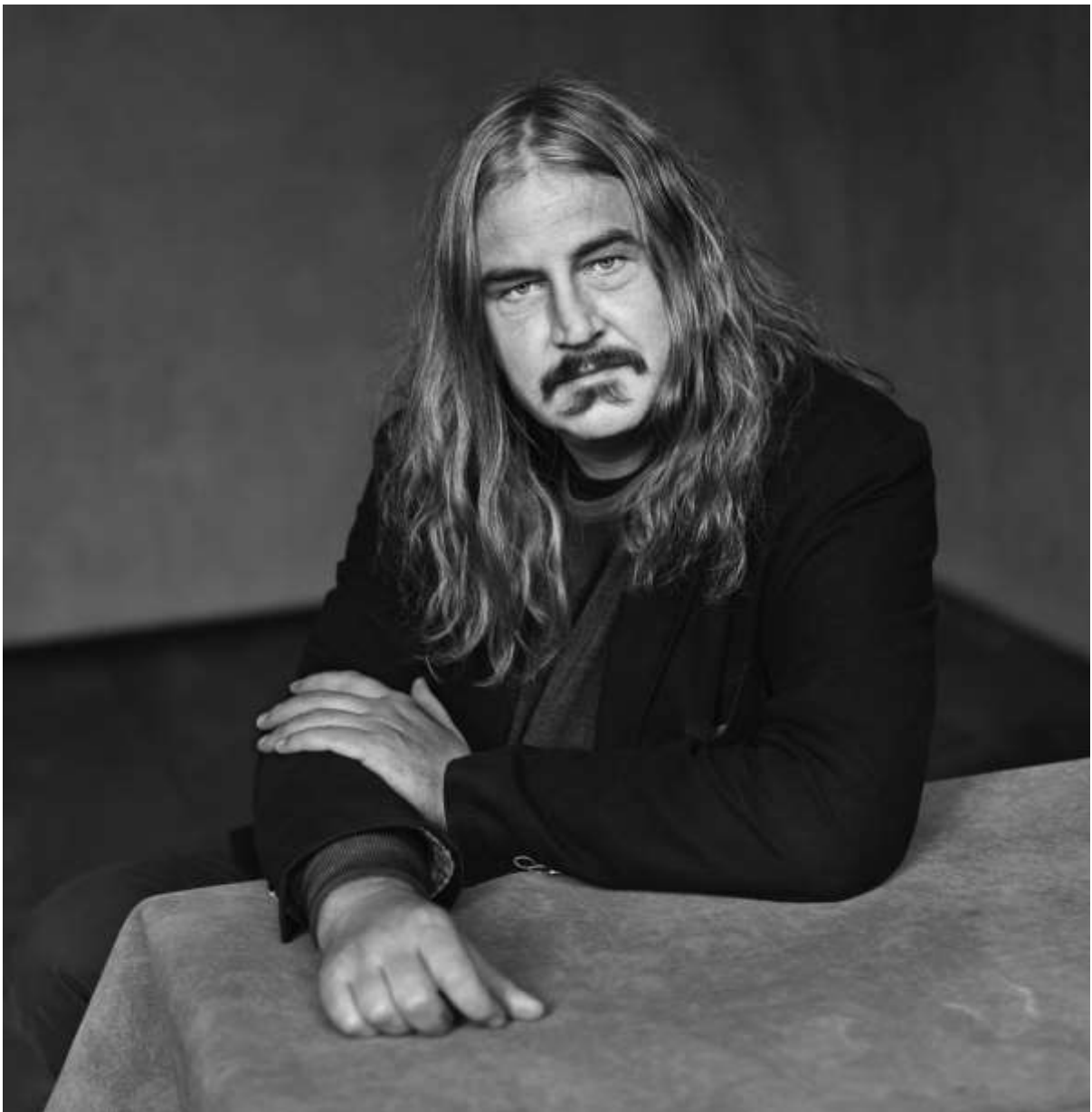
Men Europas kultur og idéformer er også i forfald. Kristendommen forvitrer, islam vokser og åndløs, teknokratisk materialisme styrer. Arven fra oplysningstiden med fri tale, universiteter som arnesteder for fritænkning og religion underlagt verdslige myndigheder er under pres.

Kan Europa overleve uden tilførsel af hundredtusinder af mennesker fra andre kontinenter? Kan Europa overleve med tilførsel af hundredtusinder af mennesker fra andre kontinenter?

 Pfeijffer har sine svar. Dem kan man være uenige i, men hans romankomedie om det døende Europa bør læses

Ilja Leonard Pfeijffer, der har undervist i klassisk filologi ved universitetet i Leiden i Holland og skrevet mængder af romaner, essays, poesi m.m., har skrevet en kærlighedshistorie, der rammer ovenstående meget vigtige debat, som vi reelt ikke rigtigt tør tage, ind i en maksimalistisk, svulstig og farverig komedie.

Selvfed og sine steder platironisk er den, men forfatteren ved det heldigvis, og derfor er den også mestendels sjov ind i det fortvivlende. Den har solgt over 300.000 eksemplarer hjemme i Holland og er oversat til 20 sprog. Den slags borger ikke altid for noget godt, men i dette tilfælde giver det mening.

Ilja Pheijffer er flyttet fra Holland og bor nu i Genoa, Italien. Foto: Stephan Vanfleteren

Velkommen til Grand Hotel Europa

Forfatteren flygter fra Venedig efter en skibbruden kærlighedshistorie til Grand Hotel Europa (det er med vilje uvist, hvor det hotel helt præcist ligger) for at skrive. Hotellet fremstår slidt og bedaget som et sted, hvor der skete noget engang i fortiden, dengang fyrster, grevinder og ambassadører var på gæstelisten. Det er ikke tilfældet længere.

Hotellet er dog netop kommet på kinesiske hænder, så nu sker der faktisk lidt igen, fx bliver det kinesiske værelse lavet om til et såkaldt engelsk værelse. Det er nemlig eksotisk for de kinesiske turister.

Europa har efterhånden kun sin fortid at byde på

Udover relationen til kærlighedsmusen Clio (den smækre italienske kunsthistoriker ud af adelig familie, som forfatteren flyttede til Venedig for at være sammen med), så hører vi om masseturismens hærgen i Europa. Katastroferne for især Venedig (byens synken i havet spejles i befolkningstallets skrumpen) og Amsterdam (Nutellabutikker for himlens skyld) beskrives.

Og europæeres hykleriske forsøgt på ikke-turisme turisme på andre kontinenter (vi hader at være turister, ikke sandt?) beskrives også med eksempler på turismekatastroferne i Indonesien, Filippinerne, Mexico og Thailand. Turismen ødelægger dét, den er tiltrukket af. Byer og steder slides ned, ødelægges, forurenes og mister under alle omstændigheder deres sjæl.

Egnsmuseet Europa

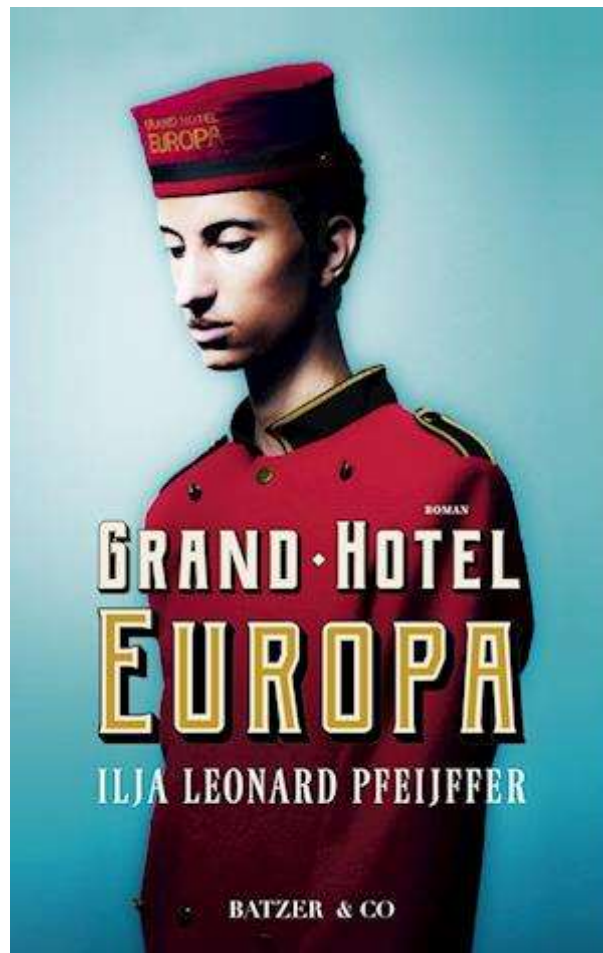
Samtidigt får vi en hvirvlende rundtur i europæisk kultur- og kunsthistorie: Caravaggio, Hieronymus fra Stridon, Joseph Conrad, Malteserordenen, Walther Benjamin, Mona Lisa, T.S. Eliot, Airbnb, George Steiner og Vergils Æneiden. Alt sammen med referencer til Oswald Spenglers *Vesterlandets undergang* og Thomas Manns *Trolldomsbjerget*.

Og så er der selvsagt også den med europæiske øjne kulturløse amerikanske familie (dét land har jo ingen ædel fortid at trække på, og dét kan mærkes) og ikke mindst flygtningen Abdul, piccoloen på hotellet, hvis historie måske ikke er helt så ligetil, som vi først tror.

Hvordan sikrer vi, at Europa overlever med europæisk kultur og idéformer intakt?

Hvilket især Louisa, stuepigen, har det svært med, for hvad laver Abdul dér, når hendes nevø (og mange andre unge italienere) hverken kan få job eller fingrene i en bolig, de har en chance for at betale? Et spørgsmål, som arbejderklassen hen over Europa vistnok fortsat savner adækvat svar på.

Europa har efterhånden kun sin fortid at byde på. Egnsmuseet Europa er allerede under opbygning. Flere og flere byer og steder er ikke længere til at leve i og bebo for almindelige lokale, men lokaliteter og kulisser for turister. Ovennævnte byer i særdeleshed, men fx Barcelona og Paris ikke er langt efter.

København er også godt på vej. Skal vi le eller græde, mens vi tæller pengene fra turismens interesse for vores fortid og bliver mindre og mindre i stand til at tjene penge på noget som helst andet og derfor er uden fremtid? Samtidigt falder befolkningstallet, og migration presser på. Hvordan sikrer vi, at Europa overlever med europæisk kultur og idéformer intakt?

Pfeijffer har sine svar. Dem kan man være uenige i, men hans romankomedie om det døende Europa bør læses. Den er kører løs med et blomstrende sprog iblandet rejsejournalistisk og kommenterende essayistik (forklædt som dialog). Den smider spørgsmålene om Europas overlevelse drilsk i ansigtet på os med charmerende litterær bravur og overskud. Dødelig alvor er det dog, hvis nogen skulle være i tvivl eller holder af Europa.

Læs mere POV kultur i Kulturlisten hver fredag. [Find den seneste udgave her.](#)

europa

Europas fremtid

Bo Heimann

Bo Heimann, f. 1971, har som journalist og forfatter skrevet om eksistens, samfund og kultur i 25 år. Han er uddannet journalist fra DJH i 1997. Han er medstifter af Nordic

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

ARRANGEMENTER

POV STUDY

POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER

BLIV MEDLEM

COOKIES & PRIVATLIV

Chefredaktion

Annearethe Rasmussen, (ansv.), chef- og

Fagredaktion

Claus Ankersen, Kulturlisten